Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası M. Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, *ISSN 2224-9257*
Filologiya məsələləri № 6, 2026
Səh. 453-459

https://doi.org/10.62837/2026.7.453

QAZIYEVA VÜSALƏ ELMAN QIZI
Bakı Slavyan Universiteti
Slavyan xalqlarının ədəbiyyatı kafedrasının
baş müəllimi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru
vusalagaziyeva73@gmail.com
orcid.org / 0009-0002-0484-676X

M.Y.LERMONTOVUN YARADICILIĞINDA BƏDİİ PSİXOLOGİZMİN İNKİŞAFI

Xülasə. Məqalədə M.Y.Lermontov yaradıcılığında bədii psixologizmin formalaşması və inkişaf mərhələləri araşdırılır. Tədqiqatın məqsədi yazıçının əsərlərində insanın daxili aləminin təsvir üsullarını, psixoloji xarakter yaratma prinsiplərini və onların poetik xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirməkdir. Tədqiqat zamanı müqayisəli-tarixi, struktur-semantik və ədəbi təhlil metodlarından istifadə edilmişdir. Lermontovun lirikası, poemaları və xüsusilə "Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanı bədii psixologizmin inkişafı baxımından təhlil edilmişdir. Müəyyən edilmişdir ki, yazıçı rus ədəbiyyatında insanın mənəvi aləmini dinamik proses kimi təqdim edən ilk sənətkarlardan biridir. Onun əsərlərində qəhrəmanın daxili ziddiyyətləri, emosional vəziyyətləri, düşüncə və hisslərinin dəyişməsi ardıcıl şəkildə izlənilir. "Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanında psixoloji təhlil daha dərin və sistemli xarakter alaraq qəhrəmanın mürəkkəb daxili dünyasının açılmasına xidmət edir. Tədqiqatın nəticələri göstərir ki, Lermontovun bədii psixologizmi rus realist nəsrinin inkişafına mühüm təsir göstərmiş və sonrakı dövr yazıçılarının yaradıcılığı üçün zəmin yaratmışdır.

Açar sözlər: M.Y.Lermontov, bədii psixologizm, psixoloji təhlil, "Zəmanəmizin qəhrəmanı", daxili aləm, rus ədəbiyyatı.

Giriş

XIX əsr rus ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrindən olan M.Y.Lermontov insan şəxsiyyətinin daxili aləminin bədii tədqiqi sahəsində mühüm yeniliklərə imza atmış yazıçılardandır. Onun yaradıcılığında insanın mənəvi həyatı, daxili ziddiyyətləri, psixoloji gərginlikləri və fərdi dünyagörüşü xüsusi yer tutur. Lermontovun əsərləri romantizmdən realizmə keçid dövrünün estetik xüsusiyyətlərini özündə əks etdirməklə yanaşı, insan psixologiyasının dərin qatlarının bədii ifadəsinə geniş imkanlar açmışdır. Yazıçının lirikasında, poemalarında və nəsr əsərlərində qəhrəmanların daxili aləmi müxtəlif bədii vasitələrlə təqdim olunur. Bu baxımdan onun yaradıcılığının zirvəsi hesab edilən "Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanı rus ədəbiyyatında psixoloji roman janrının formalaşmasında mühüm mərhələ təşkil edir. Əsərdə insanın daxili həyatı, düşüncə və hisslərinin inkişafı, mənəvi təlatümləri və

davranış motivləri ardıcıl şəkildə izlənilir ki, bu da bədii psixologizmin yeni keyfiyyət mərhələsinə yüksəlməsindən xəbər verir. Müasir ədəbiyyatşünaslıqda Lermontovun psixologizmi müxtəlif aspektlərdən araşdırılsa da, onun yaradıcılığında bədii psixologizmin formalaşma və inkişaf mərhələlərinin kompleks şəkildə öyrənilməsi aktual olaraq qalır. Bu baxımdan tədqiqatın məqsədi M.Y.Lermontovun əsərlərində bədii psixologizmin təbiətini, onun poetik xüsusiyyətlərini və inkişaf dinamikasını müəyyənləşdirməkdən ibarətdir. Tədqiqatın əsas vəzifələri yazıçının əsərlərində insanın daxili aləminin təsvir vasitələrini araşdırmaq, psixoloji xarakter yaratma prinsiplərini təhlil etmək və Lermontovun rus psixoloji nəsrinin inkişafındakı rolunu qiymətləndirməkdir. Lermontovun insan ruhunun bədii dərki sahəsində əldə etdiyi ən yüksək nailiyyətlər ədəbiyyatşünaslar tərəfindən haqlı olaraq onun son romanı olan "Zəmanəmizin qəhrəmanı" əsəri ilə əlaqələndirilir. Tədqiqatçılar qeyd edirlər ki, bu əsərdə rus ədəbiyyatında ilk dəfə olaraq insanın daxili həyatı onun bilavasitə axarı daxilində, baş verən dəyişikliklərin bütün ardıcıllığı ilə, yəni bir proses kimi təsvir edilmişdir [2, s. 163; 4, s. 175; 10, s.118; 13, s. 90].

Personajın mənəvi aləminin təsvirinin bu spesifik və özünəməxsus üsulu (onu ifadə etmək üçün biz "bədii psixologizm" terminindən istifadə edəcəyik) Lermontovun yaradıcılıq axtarışları prosesində formalaşmış və inkişaf etmişdir. Həmin axtarışların araşdırılması, onların daxili qanunauyğunluqlarının müəyyənləşdirilməsi bu tədqiqatın əsas məqsədini təşkil edir.

Psixologizmin bədii hadisə kimi öyrənilməsi onun qarşılıqlı əlaqədə olan iki tərəfinin nəzərdən keçirilməsini tələb edir: psixologizmin təbiətinin, yəni insanın daxili aləminin dərk edilməsinə xas olan spesifik xüsusiyyətlərin araşdırılması və onun poetikasının, yəni müəllifin insan psixologiyası haqqında təsəvvürlərinin bədii şəkildə reallaşmasına imkan verən psixoloji xarakteristikalar sisteminin təhlili. Məhz bu iki istiqamətin tədqiqini işin əsas vəzifələri hesab edirik.

Tədqiqatın mənbəyi və üsulları

Tədqiqatın əsas mənbəyini M.Y.Lermontovun bədii irsi, xüsusilə onun "Vadim", "Knyaginya Liqovskaya" və "Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanları təşkil edir [5]. Bununla yanaşı, ədəbiyyatşünasların Lermontov yaradıcılığına, psixologizm probleminə, XIX əsr rus ədəbiyyatının poetikasına və psixoloji romanın inkişafına həsr olunmuş elmi tədqiqatlarından istifadə edilmişdir. Müəllifin yaradıcılığının müxtəlif mərhələlərini əhatə edən əsərlər bədii psixologizmin formalaşması və inkişaf dinamikasını müəyyənləşdirmək məqsədilə araşdırılmışdır.

Tədqiqat prosesində müqayisəli-tarixi, struktur-semantik, təsviri və mətn təhlili metodlarından istifadə olunmuşdur. Müqayisəli-tarixi metod vasitəsilə Lermontovun yaradıcılığında psixologizmin inkişaf mərhələləri və onun rus ədəbiyyatındakı yeri müəyyənləşdirilmişdir. Struktur-semantik təhlil əsərlərdə qəhrəmanların daxili aləmini əks etdirən bədii vasitələrin və poetik elementlərin funksiyasını araşdırmağa imkan vermişdir. Mətnin elmi təhlili nəticəsində

personajların mənəvi-psixoloji xüsusiyyətləri, daxili monoloq, portret, psixoloji detal və müəllif təhkiyəsinin rolu müəyyən edilmişdir. Bu metodların tətbiqi Lermontovun yaradıcılığında bədii psixologizmin mahiyyətini və onun poetik xüsusiyyətlərini sistemli şəkildə öyrənməyə şərait yaratmışdır. Lermontovun erkən yaradıcılıq mərhələlərinin hər biri insan həyatının müəyyən bir sahəsinin daha dərindən mənimsənilməsi ilə bağlı olmuşdur. "Vadim" romanında müəllif tamamilə "daxili insan" probleminə yönəlmişdi; onu subyektiv dünya, gizli mənəvi həyat aləmi cəlb edirdi. İ.V.Straxova görə: "romanda introspektiv təsvir formalarının üstünlük təşkil etməsi Lermontovun insan düşüncələrinin və hisslərinin öz axarına nüfuz etmək, başqa bir insanın ruhunda baş verən dramı oxucuya çatdırmaq, onu bu hissləri dərk etməyə və yaşamağa sövq etmək istəyini əks etdirirdi" [9, s. 59-60]. Romantik sənətin ən güclü cəhətlərindən biri olan bu meyl Lermontovun yaradıcılığında dərin və dəyişməz bir ehtirasa çevrilmişdir. "Vadim" romanında Lermontov psixologizminin əsasları qoyulmuşdur. Bunlara daxili həyatın bir proses kimi qavranılması, mənəvi aləmin yalnız emosional deyil, həm də intellektual tərəfinə maraq göstərilməsi, insan davranışının müxtəlif şəraitlərdə necə formalaşdığını dərindən anlamaq istəyi, qəhrəmanın müəyyən süjet vəziyyətlərində təsvirinə üstünlük verilməsi, introspeksiyanın müxtəlif növlərinin geniş işlənməsi, eləcə də daxili hiss və həyəcanların xarici ifadə formalarının diqqətlə araşdırılması daxildir.

Romantik ənənənin ədəbiyyata gətirdiyi insan ruhuna, gizli psixoloji proseslərə olan dərin maraq Lermontovun yaradıcılıq təkamülünün əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirmişdir [11]. Onun ikinci romanı "Knyaginya Liqovskaya" ilk baxışda "Vadim" əsərində qoyulmuş bədii problemlərin həllindən müəyyən qədər uzaqlaşma kimi görünə bilər. Lakin bu, yalnız zahiri təəssüratdır.

"Knyaginya Liqovskaya" əsəri ilə Lermontovun bədii dünyasına, İ.V.Straxovun terminologiyasından istifadə etsək, "insan təbiətinin fiziki təzahürləri", yəni insanın xarici davranış sahəsi daxil olur [8]. Buraya onun hərəkətləri, davranışları və əməlləri aiddir. Bu isə qaçılmaz olaraq müəllifin diqqətini insan əməli ilə bağlı olan bütün məsələlərə yönəldir: həmin əməli doğuran daxili motivlərə, onun baş verdiyi situasiyanın xüsusiyyətlərinə və bu əməlin təsir etdiyi insanların xarakterinə. "Vadim" romanı, eyni zamanda "Knyaginya Liqovskaya" əsəri də XIX əsrin 30-cu illərinin ədəbi inkişafının əsas meyillərini əks etdirmişdir. Birinci əsər insanın daxili aləminin və psixoloji proseslərinin öyrənilməsinə yönəlmiş romantik marağı ifadə edirdisə, ikinci əsər insan davranışının sosial və həyati şərtlərlə əlaqəsini göstərərək realizmə keçidin mühüm mərhələsini əks etdirmişdir [7, s.101].

İnsanın hərəkətləri, davranışı və ümumilikdə mövcudluğunun xarici sahəsi qəhrəmanın hissləri, istəkləri və ehtirasları aləmi ilə əlaqələndirildikdə tamamilə yeni məna qazanır. Bu zaman onlar artıq müstəqil hadisələr kimi deyil, vahid psixoloji prosesin mürəkkəb və qarşılıqlı bağlı həlqələri kimi dərk olunur. Məhz buna görə də Lermontovun "Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanı insan şəxsiyyətinin daxili və xarici

təzahürlərini üzvi şəkildə birləşdirən ilk böyük psixoloji realist əsərlərdən biri hesab edilir. Yazıçı Peçorinin davranışlarının ətrafdakılar üçün doğurduğu ağır, bəzən isə faciəvi nəticələri gizlətmir, yumşaltmır və ya pərdələmir. Məhz buna görə "Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanında qəhrəmanın daxili psixologiyası ilə onun real davranışı arasında sıx əlaqə yaradılır. Peçorinin xarakteri yalnız özünütəhlil və düşüncələr vasitəsilə deyil, həm də onun başqalarının taleyinə təsiri və törətdiyi nəticələr vasitəsilə açılır. Bu xüsusiyyət romanın psixoloji realizminin ən mühüm nailiyyətlərindən biri hesab olunur [6, s.162].

Lermontov romantik ehtirasa sadiq qalır, lakin emosiyaların ifadə vasitələrini köklü şəkildə dəyişdirir. Bu vasitələr artıq açıq şəkildə antromantik xarakter daşımağa başlayır. Belə bir meyl yalnız onun yetkin nəsrində deyil, həm də son dövr poeziyasında müşahidə olunur. Q.Fridlenderin fikrinə görə: ""Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanının novatorluğu onun poetikasında da özünü göstərir. Bu poetikanın fərdiliyini əsasən iki cəhət müəyyənləşdirir. Hisslərin dolayı yolla təsviri romanın emosional palitrasına dərin çoxmənalılıq qazandırır və böyük daxili gərginliyi əks etdirən son dərəcə təmkinli, sadə və lakonik bədii forma əsərin əsas səciyyəsini təşkil edir" [12, s.56].

Məzmun ilə forma arasındakı ziddiyyət, baş qəhrəmanın psixologiyasının özünəməxsusluğunu əks etdirərək, oxucunun əsəri qavramasında mühüm rol oynayır. Bu qarşıdurma diqqəti cəlb edir və daha da kəskinləşdirir, baş verən hadisələrin dərindən dərk edilməsini stimullaşdırır və nəticədə güclü empatiya, yəni qəhrəmanın hisslərini yaşamaq və ona həmdərd olmaq təsiri yaradır.

Məhz bu təsir Lermontovun hələ gənclik illərindən qarşısına qoyduğu əsas bədii məqsədlərdən biri idi. O, oxucunu yalnız hadisələrin müşahidəçisi deyil, həm də qəhrəmanın daxili aləminin iştirakçısına çevirməyə çalışırdı. Buna görə də "Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanında psixoloji təhlilin dərinliyi sadə və yığcam bədii ifadə forması ilə birləşərək rus realist psixoloji nəsrinin ən mühüm nailiyyətlərindən birini meydana gətirmişdir. Lermontovun psixoloji romanının F.M.Dostoyevski, L.N.Tolstoy və A.P.Çexovun yaradıcılığına təsiri yalnız insan psixologiyasına yanaşma tərzində deyil, həm də bir sıra digər mühüm cəhətlərdə özünü göstərmişdir. Bu təsir, ilk növbədə, eyni xarakter tiplərinə maraqda özünü büruzə verir. Məsələn, Peçorin ilə Dostoyevskinin bir çox qəhrəmanları arasında dərin daxili yaxınlıq hiss olunur. Bundan başqa, intellektual qəhrəmanın mənəvi mahiyyətini xalqdan çıxmış qəhrəmanın psixologiyası ilə müqayisə yolu ilə açmaq cəhdi həm Lermontovun, həm də Tolstoyun yaradıcılığında mühüm yer tutur [1, s.41].

Lermontov və Dostoyevskini birləşdirən digər cəhət psixoloji təhlili dinamik və dramatik süjetlə əlaqələndirmək istəyidir. Lermontov və Tolstoy isə introspeksiyanın müxtəlif formalarının və psixoloji detalların incə işlənməsi ilə yaxınlaşırlar. Lermontov və Çexov arasında isə hisslərin dolayı yollarla ifadə edilməsinə üstünlük verilməsi, güclü daxili emosional hərəkətləri əks etdirən sadə,

təmkinli və bəzən asketik bədii vasitələrə müraciət edilməsi baxımından oxşarlıq mövcuddur. Bu müqayisələr silsiləsi asanlıqla davam etdirilə bilər. Onlar göstərir ki, Lermontovun bədii ənənələri rus realizminin ən böyük nümayəndələrinin yaradıcılığında son dərəcə mühüm rol oynamışdır. Eyni zamanda, Lermontovun romanı ilə XIX əsrin ikinci yarısı rus nəsri arasındakı dərin və üzvi əlaqələrin öyrənilməsi üçün geniş perspektivlər açır [3].

Nəticə

"Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanı ədəbi prosesə çoxşaxəli və məhsuldar təsir göstərmiş azsaylı əsərlər sırasında yer almışdır. Lermontovun romanı rus psixoloji nəsrinin başlanğıcında dayanır və sonradan Tolstoy, Dostoyevski və Çexovun yaradıcılığında davam etdirilən realist ənənənin əsasını qoyur.

Aparılan tədqiqat göstərir ki, M.Y.Lermontovun yaradıcılığı rus ədəbiyyatında bədii psixologizmin inkişafında mühüm mərhələ təşkil edir. Yazıçının əsərlərində insanın daxili aləmi, mənəvi ziddiyyətləri, duyğu və düşüncələrinin dinamikası getdikcə daha dərindən və hərtərəfli şəkildə təsvir olunmuşdur. Lermontovun erkən lirik əsərlərində və poemalarında psixoloji təhlilin ilkin elementləri müşahidə olunsa da, sonrakı yaradıcılıq mərhələsində bu meyl daha da güclənmişdir. "Vadim" və "Knyaginya Liqovskaya" romanlarında müəllif qəhrəmanların daxili motivlərini, emosional vəziyyətlərini və fərdi xarakter xüsusiyyətlərini açmağa çalışaraq psixoloji təsvirin yeni imkanlarını nümayiş etdirmişdir. Bu əsərlərdə formalaşan bədii prinsiplər sonradan "Zəmanəmizin qəhrəmanı" romanında daha kamil şəkildə reallaşmışdır. Peçorin obrazı vasitəsilə insan şəxsiyyətinin mürəkkəbliyi, daxili ziddiyyətləri və mənəvi axtarışları dərin psixoloji təhlilin predmetinə çevrilmişdir. Tədqiqat nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Lermontovun bədii psixologizmi yalnız qəhrəmanların hiss və düşüncələrinin təsviri ilə məhdudlaşmır, həm də onların davranışlarının daxili səbəblərinin üzə çıxarılmasına xidmət edir. Yazıçı daxili monoloq, psixoloji portret, müəllif təhlili və digər bədii vasitələrdən istifadə etməklə insan xarakterinin çoxcəhətli mahiyyətini açmağa nail olmuşdur. Bu baxımdan Lermontovun yaradıcılığı rus psixoloji nəsrinin formalaşmasına mühüm təsir göstərmiş, sonrakı dövrün böyük realist yazıçıları üçün zəngin bədii ənənə yaratmışdır.

Ədəbiyyat

1. Беляева, И.А. (2002) Ранняя проза Ф.М.Достоевского и лермонтовская традиция 1840-х годов // *Художественные искания русских и зарубежных писателей : вопросы поэтики : межвуз. сб. науч. ст*. / Моск. гор. пед. ун-т. – М., – с. 30-61.
2. Брунева, Ю.А. (2002) Хронотоп молчания в лирике Лермонтова // *Аспирантский сборник НГПУ-2002: по материалам науч. исслед. аспирантов, соискателей, докторов.* - Новосибирск. – Ч. 1. – с.161-166.

3. Дякина, А.А. (2004) *Наследие Лермонтова в культуре Серебряного века: к вопр. преемственности духов, традиций* // Aima mater. №4. – с. 28-35.
4. Кузьмина, С.И. (2004) Психологический анализ литературного произведения: (на материале творчества М.Ю. Лермонтова) // *Сборник трудов студентов и молодых ученых Кемеров. гос. ун-та, посвящ. 50-летию Кемеров. ун-та* / Кемеров. гос. ун-т. – Кемерово. – Вып. 5, т. 1. – с. 174-176.
5. Лермонтов, М.Ю. (1954-1957) *Сочинения: В 6-ти т.* / Редкол.: Н.Ф.Бельчиков и др.; АН СССР. Ин-т рус. лит. (Пушкинский Дом). – М.-Л., Изд-во АН СССР.
6. Лотман, Л.М. (1974) *Реализм русской литературы,60-х годов XIX века: (Истоки и эстетическое своеобразие)* / Отв. ред. Г.М.Фридлендер. – Л.: Наука, – 351 с.
7. Слащев, Е. (1964) Портрет и пейзаж в романе Лермонтова «Княгиня Лиговская» // *Уч. зап. филол. фак-та Киргизск. ун-та*, вып.10. – с.99-107.
8. Страхов, И.В. (1973-1976) *Психологический анализ в литературном творчестве.* Пособие для студентов пед. ин-тов: В 5-ти ч. – Саратов, Изд-во Сарат. пед. ин-та.
9. Страхов, И.В. (1970) *Психология характера: Учебно-методич. пособие для студентов пед. ин-тов.* – Саратов: Изд-во Сарат. пед. ин-та. – 80 с.
10. Удодов, Б.Т. (1976) Психологизм в творчестве М.Ю.Лермонтова // *Вопросы поэтики литературы и фольклора* / Редкол.: С.Г.Лазутин и др. Воронеж, – с.117-137.
11. Уманская, М.М. (1971) *Лермонтов и романтизм его времени*. – Ярославль: Верхн.-Волжск, кн. изд-во. – 304 с.
12. Фридлендер, Г.М. (1971) *Поэтика русского реализма*. – Л.: Наука. – 194 с.
13. Шевченко, Г.Г. (1962) О своеобразии метода психологического анализа в романе М.Ю.Лермонтова «Герой нашего времени». *Уч. зап. Харьк.ун-та. т.116. Труды филол. фак-та, т.10.* – с.73-95.

РАЗВИТИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ПСИХОЛОГИЗМА В ТВОРЧЕСТВЕ М. Ю.ЛЕРМОНТОВА

Вусаля Казиева
Бакинский славянский университет, Баку, Азербайджан

В статье исследуются этапы формирования и развития художественного психологизма в творчестве М. Ю. Лермонтова. Цель исследования заключается в выявлении способов изображения внутреннего мира человека, принципов создания психологического характера и их поэтических особенностей в произведениях писателя. В ходе исследования использованы сравнительно-

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası M. Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, *ISSN 2224-9257*
Filologiya məsələləri № 6, 2026
Səh. 453-459

исторический, структурно-семантический и литературоведческий методы анализа. Лирика, поэмы и особенно роман «Герой нашего времени» рассматриваются с точки зрения развития художественного психологизма. Установлено, что Лермонтов является одним из первых русских писателей, представивших духовный мир человека как динамический процесс. В его произведениях последовательно раскрываются внутренние противоречия героя, его эмоциональные состояния, изменения мыслей и чувств. В романе «Герой нашего времени» психологический анализ приобретает более глубокий и системный характер, способствуя раскрытию сложного внутреннего мира героя. Результаты исследования показывают, что художественный психологизм Лермонтова оказал значительное влияние на развитие русской реалистической прозы и создал основу для творчества писателей последующих поколений.

Ключевые слова: М. Ю. Лермонтов, художественный психологизм, психологический анализ, «Герой нашего времени», внутренний мир, русская литература.

THE DEVELOPMENT OF ARTISTIC PSYCHOLOGISM IN THE WORKS OF M.Y.LERMONTOV

Vusala Kazieva
Baku Slavic University, Baku, Azerbaijan

The article examines the stages of formation and development of artistic psychologism in the works of M. Y. Lermontov. The aim of the study is to identify the methods of depicting the inner world of a person, the principles of creating psychological characters, and their poetic features in the writer's works. The research employs comparative-historical, structural-semantic, and literary analysis methods. Lermontov's lyrics, narrative poems, and especially the novel *A Hero of Our Time* are analyzed from the perspective of the development of artistic psychologism. The study reveals that Lermontov was one of the first Russian writers to portray the spiritual world of an individual as a dynamic process. His works consistently depict the hero's inner conflicts, emotional states, and the evolution of thoughts and feelings. In *A Hero of Our Time*, psychological analysis acquires a deeper and more systematic character, serving to reveal the complexity of the protagonist's inner world. The findings demonstrate that Lermontov's artistic psychologism had a significant impact on the development of Russian realist prose and laid the foundation for the works of later writers.

Keywords: M. Y. Lermontov, artistic psychologism, psychological analysis, «A Hero of Our Time», inner world, Russian literature.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası M. Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, *ISSN 2224-9257*
Filologiya məsələləri № 6, 2026
Səh. 453-459

Rəyçi: F.e.n İbrahimova Telli Tariyel qızı